

Datum

27 juni 2025

Onderwerp

VNG inbreng debat VJN KGG 2 juli

Geachte woordvoerders energie en klimaat,

U heeft woensdag 2 juli het debat over de wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Klimaat en Groene Groei samenhangende met de Voorjaarsnota. Dinsdag stemt u over een relevante motie.

De VNG wil u namens gemeenten de volgende vier aandachtspunten meegeven, allen van financiële aard met negatieve gevolgen in de uitvoering waarmee we onze inwoners kunnen helpen.

1. Voorkom stilstand op cruciale dossiers, geef medeoverheden nu meer zekerheid op beschikbare middelen.
2. Draai verkapte bezuiniging op SPUKS terug
3. Herstel balans tussen taken en middelen voor medeoverheden, en kom afspraken na
4. Stem dinsdag in met motie 32847-1354 van het lid Beckerman 'over structureel extra middelen voor een nieuwe tranche van de Stimuleringsregeling aardgasvrije huurwoningen'.

1 Voorkom stilstand op cruciale dossiers, geef medeoverheden nu meer zekerheid op beschikbare middelen.

Gemeenten zijn onmisbaar voor de realisatie van een toekomstbestendig, decentraal energiesysteem. Een systeem dat bedrijven en inwoners zekerheid biedt over betaalbare en betrouwbare energie, en ons onafhankelijk maakt van dure, onzekere bronnen. Zonder lokale uitvoering stopt de aanpak van netcongestie, vertraagt de woningbouw, remt de verduurzaming van de gebouwde omgeving en industrie en komt ons verdienvermogen onder druk.

De afgelopen jaren is er fors geïnvesteerd in uitvoeringskracht. Gemeenten hebben hun kennis en uitvoeringsorganisaties opgebouwd en werken intensief samen met provincies, waterschappen, netbeheerders en maatschappelijke partners aan de opgaven van vandaag, en morgen. De plannen liggen klaar, maar zonder financiële zekerheid dreigt afbouw en stilstand waar versnelling nodig is.

Wij vragen uw kamer om:

- **De minister op te roepen om alle gereserveerde uitvoeringsmiddelen klimaat- en energie voor de periode 2026 tot 2030 voor medeoverheden over te hevelen van de KGG-begroting naar het Gemeente en Provinciefonds.**
Rijk en medeoverheden hebben eerder al afgesproken de uitvoeringsmiddelen uit de specifieke uitkering Capaciteit decentrale overheden klimaat en energie (SPUK CDOKE)

voor de periode van 2026 tot 2030 over te hevelen naar het Gemeentefonds/Provinciefonds. Dit was nog conform de afspraken uit het hoofdlijnenakkoord. De minister heeft recent besloten alleen de middelen voor 2026 over te hevelen. Dit geeft geen zekerheid aan gemeenten om de hun uitvoeringsorganisaties verder op te bouwen en/of in stand te houden.

- **Te zorgen voor meer structurele bekostiging van structurele taken.**

Op dit moment zijn slechts tot 2030 middelen gereserveerd terwijl de uitvoering doorgaat tot v r na 2030 die nu al om beleidskeuzes vragen. Om hoge kosten te vermijden (o.a. tijdelijke inhuur) en meerjarige plannen te kunnen blijven maken en uitvoeren is structurele bekostiging noodzakelijk.

- **Voldoende middelen te borgen voor cruciaal flankerend beleid.**

Van belang daarbij is ook de samenhang met andere begrotingen, zoals de volledig uitgeputte SAH-middelen (VRO). Zonder deze middelen missen gemeenten een essentiële impuls in de warmtetransitie bij huurders en belangrijk voor de betaalbaarheid van de energierekening van onze inwoners. Het draagt ook bij aan het verlichten van netcongestie.

- o **Wij verzoeken u daarom dinsdag in te stemmen met de [motie 32847-1354 van het lid Beckerman](#) ‘over structureel extra middelen voor een nieuwe tranche van de Stimuleringsregeling aardgasvrije huurwoningen’**

2 Draai verkapte bezuiniging op SPUKS terug.

Medeoverheden worden vanaf 2026 geconfronteerd daarnaast ook nog geconfronteerd met een niet onderbouwde korting van 10% op de SPUKS, afkomstig uit de afspraken uit het hoofdlijnenakkoord. De korting zou in evenwicht zijn met de verlichting van de administratieve lasten bij overheveling naar de fondsen.

Echter, de werkelijke administratieve lasten liggen in veel gevallen veel lager dan 10%. Zoals bijvoorbeeld juist bij de SPUK CDOKE, deze regeling is specifiek vormgegeven om medeoverheden zo min mogelijk administratieve lasten te bezorgen (circa 0,2-0,3%). De korting van 10% op deze SPUK alleen al betekent een bezuiniging van 60 tot 70 miljoen per jaar op de gemeentelijke uitvoering tot 2030.

In het hoofdlijnenakkoord is afgesproken om alleen korting toe te passen bij overheveling, maar in de voorjaarnota concluderen wij dat ook SPUKS die niet worden overgeheveld, zonder enige onderbouwing, 10% zijn gekort.

Wij vragen uw Kamer om:

- De korting op SPUKS die niet zijn overgeheveld het kabinet toe op te roepen deze terug te draaien.
- Bij SPUKS die wel worden overgeheveld aan te dringen reële kortingen toe te passen die aantoonbaar opwegen tegen de administratieve lasten van de betreffende regeling  f afspraken te maken over evenredige afschaling van de taakuitvoering door medeoverheden.

3 Herstel balans tussen taken en middelen voor medeoverheden, en kom afspraken na.

Gemeenten spelen een cruciale uitvoerende rol bij het realiseren van grote rijksbrede opgaven.

Denk aan het bestrijden van netcongestie, het realiseren van betaalbare lokale energieoplossingen

en het versnellen van ruimtelijke procedures om woningbouw, netuitbreidingen en economische ontwikkeling mogelijk te maken. Ook het koppelen van opwek en afname via *energy-hubs* en het energie-efficiënt maken van miljoenen woningen vraagt lokale regie en uitvoering.

Maar deze essentiële uitvoering wordt gehinderd door een structureel tekort aan middelen. Het advies *Koersen op Klimaatneutraal* van de Raad voor het Openbaar Bestuur (maart 2024) en het onderliggende Artikel 2-onderzoek (FvW) tonen aan dat gemeenten fors meer financiële armslag nodig hebben. Volgens het ROB is er jaarlijks 300 miljoen euro extra nodig tot 2030.

Het kabinet heeft hier tot op heden geen gevolg aan gegeven waardoor een grote disbalans is ontstaan tussen de taken die gemeenten uit moeten voeren en de middelen die ze daarvoor ontvangen. Zolang deze scheefgroei niet wordt rechtgezet, dreigen cruciale uitvoeringsprojecten vast te lopen en komt de betrouwbaarheid van onze energie-infrastructuur in het gedrang.

Wij vragen uw kamer daarom om:

- **Er bij de minister op aan te dringen om het ROB advies *Koersen op Klimaatneutraal* en de onderliggende bestuurlijke afspraken te respecteren en na te komen.**
- **Besluiten terug te draaien die de uitvoering voor medeoverheden verder bemoeilijken.**

Uit de 1^e suppletoire is gebleken dat de gereserveerde uitvoeringsmiddelen voor medeoverheden aanvullend structureel zijn gekort (10mln per jaar). Zonder overleg of overeenstemming met medeoverheden.

- **De minister op te roepen om werk te maken van het ROB advies Afrekenen met disbalans, en toe te werken naar structurele oplossingen voor de bekostiging en balans in de taakuitvoering.**